

Kunstgress - Status og planer KG 2021

Viken Idrettskrets, Anleggskonferansen 9/16. Oktober 2020

Stein Cato Røsnæs - Viken fylkeskommune

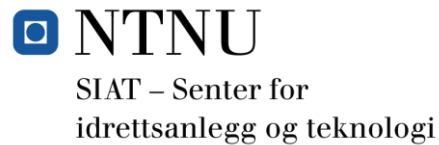

Innovasjonsprosjektet KG 2021,

Har sin bakgrunn i Inter-reg-prosjektet «Ren Kystlinje», som pekte på utfordringer knyttet til gummigranulat fra kunstgressbaner.

Kulturdepartementet

Best på gode minner!

KG2021 – hvorfor? Miljø; Stort politisk fokus !

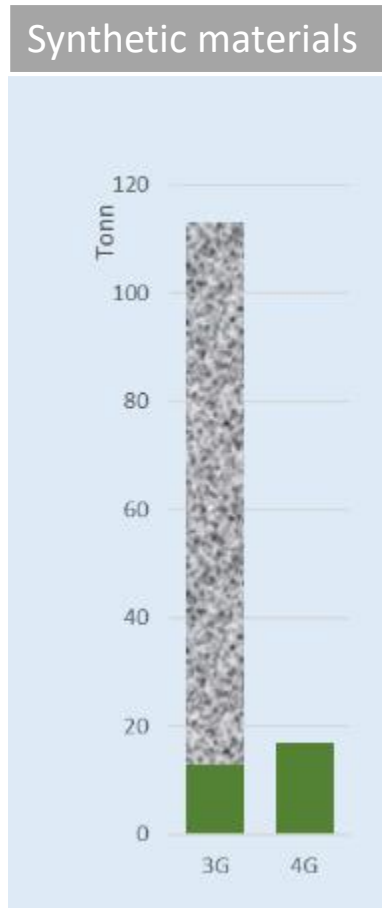
Bruk av gummigranulat produsert av bildekk, (SBR), på fotballbaner kan gi utfordringer

- **helseeffekter** – Ikke påvist
- **spredning av mikroplast**
- **utlekking av miljøgifter**
 - til nærliggende vann, sediment og jord, samt potensiell adsorpsjon av miljøgifter i naturen og videreføring av dette til biota.

KG2021 - et prosjekt om kunstgress

Mål og tiltak

1. Redusere mikroplastutslipp >80%
 - Ved å redusere mengde plast og gummi
2. Redusere tungmetallutslipp > 90%
 - Ved å fjerne produkter med slikt innhold
3. Øke gjenbruk til over 90%
 - Sand, ifyll, fiber
4. Øke levetiden på produkter
5. Redusere levetidskost
6. Sikre egnethet for alle brukere

Arbeidspakker

AP1

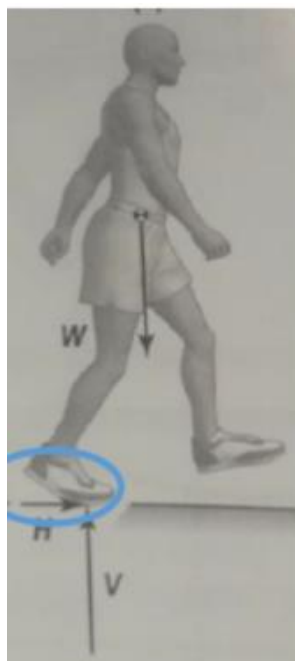
Idrett

AP2

System

AP3

Miljø

- **AP Idrett** Utøver – sko - banedekke
 - Ivareta brukernes krav til spilleunderlag
 - Testprosedyrer for baner
- **AP System**
 - Baneutforming og konstruksjon (pad - fiber - ev infill)
 - Materialelegenskaper – Slitasje/UV resistent
 - Levetidskostnader
 - Innkjøp, bygging, drift
- **AP Miljø** Undersøkelser av norske anlegg
 - Systemer som reduserer tilført mengde kunststoff.
 - Systemer som reduserer miljøpåvirkning.
 - Utvikle løsninger for gjenbruk eller behandling av restprodukt. Avhendingen; Noen triste eksempler ☹️

Court condemns sports field caretaker for pollution with crumb rubber infill

Today, the Dutch Court of Justice in Rotterdam came to the first conviction of the use of crumb rubber infill in a pioneering lawsuit on pollution caused by sports fields. This verdict constitutes a precedent for many similar cases in the Netherlands and possibly also in other EU Member States.

📅 19 december 2019 ✍️ Recycling Network

The environmental NGO Recycling Network Benelux [filed a complaint](#) in September 2017. The Dutch Public Prosecution Department investigated this and then [brought a case](#) before the Court of Justice in September 2019 for failure to protect the environment from damage by the dispersion of crumb rubber infill. The case focuses on Sportaal, the caretaker of the sports fields of the Dutch municipality Enschede.

“Today’s court ruling is very good news for the environment. For years, millions of old car tyres have been shredded into rubber crumbs and subsequently they have been dumped on sports fields. We hope this ruling will help to quickly phase out the use of this polluting substance on sports fields. It must be possible for people to sport on artificial turf fields, without worries for their health and without pollution of the environment”, Dutch-Belgian environmental organisation Recycling Network Benelux reacts to the verdict.

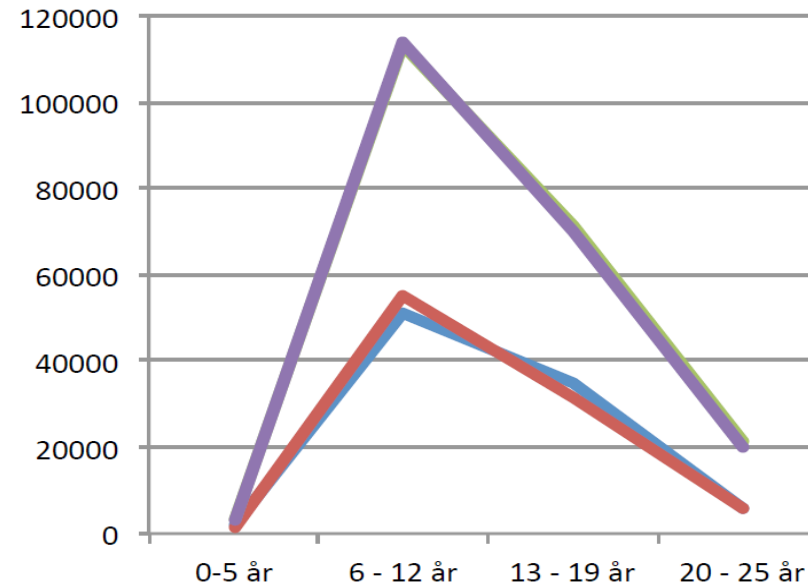
Den norske utøveren Herre/Dame – 2010/2016

Toppfotball

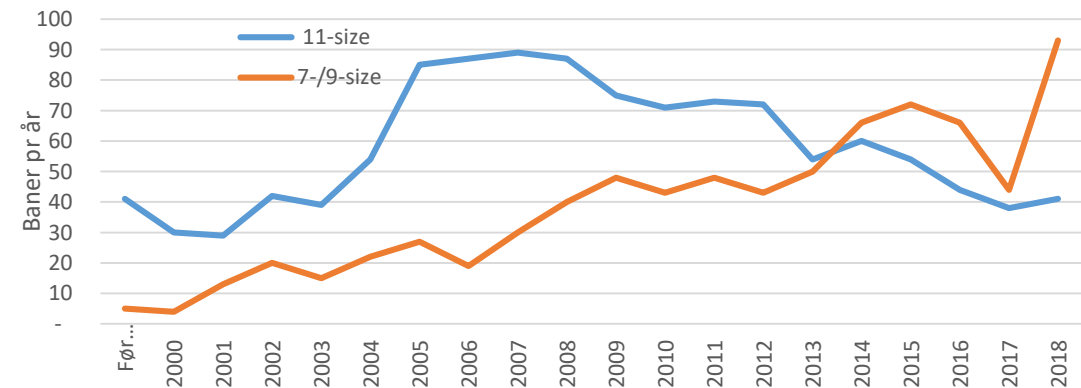
- 4 000 pers (Elite, 1.,2.,3.div)
- 150 baner (11-size)

Skole, breddefotball, barn

- 335 000 brukere
- 1700 baner (5-7-9-11)

Kunstgressflater i Norge

EU har ambisiøse mål om å redusere plastforurensing. Spredning av mikroplast fra kunstgressbaner er ett av tiltakene som nå diskuteres.

- Gummigranulat brukt på kunstgressbaner faller inn under EU sitt kjemikaliebyrå (ECHA) sin definisjon av mikroplast og er et av bruksområdene der restriksjoner nå utredes.
- Restriksjonsforslaget vurderes for tiden i ECHAs to vitenskapelige komiteer:
 - **Komiteen for risikovurdering (RAC) har nylig offentliggjort at de anbefaler et forbud med en overgangsperiode på seks år.**
 - Komiteen for sosioøkonomiske analyser (SEAC) har vært på en 60 dagers offentlig høring, høringsfrist var 1. september.
- ECHA sender sin endelige anbefaling til EU-kommisjonen i løpet av 2020/2021. **Det endelige vedtaket er ventet i 2022.**

Hva skjer internasjonalt: Eksempel på hørings svar

The German Olympic Sports Confederation

- Comments on the consultation on the draft opinion of the Committee for Socioeconomic Analysis of the European Chemicals Agency (ECHA) on the restriction proposal "microplastics" Status: 1 September 2020
- After consultation with, among others, representatives of the synthetic turf industry, the DOSB concludes that, at the end of a transitional period of at least six years, a sufficient number of alternative synthetic turf systems without infill (meeting the definition of a microplastic) will be available that meet relevant performance standards.
- Regarding the implementation of ECHA's proposal for restrictions under Annex XV of the REACH Regulation on the placing on the market of consumer or professional use products of any kind to which microplastic particles are intentionally added, the DOSB advocates for the option B recommended by the RAC and thus for a transitional period of at least six years for infill material (meeting the definition of a microplastic) for synthetic turf pitches.

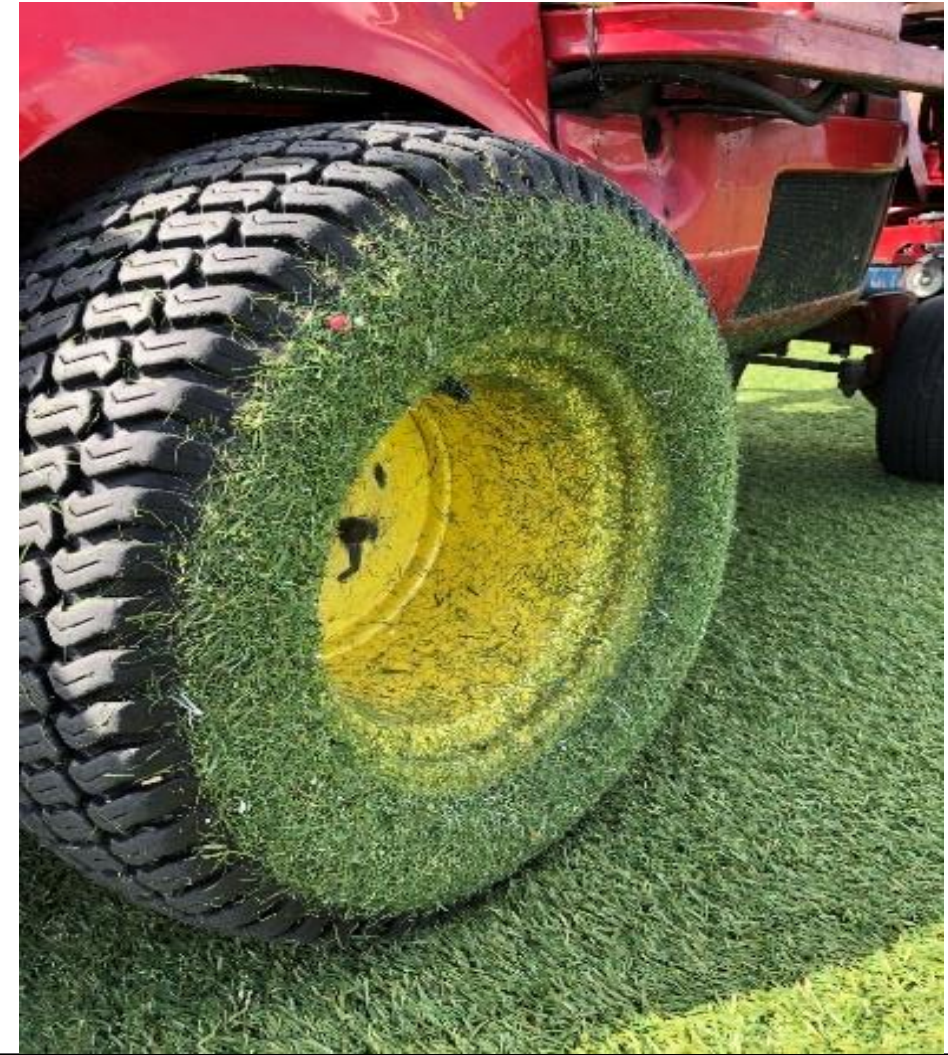
Tyskland: 20-30% granulutfrie 2019. Gir ikke finansiering til baner med gummigranulat

Nasjonalt: Miljødirektoratet – oversendt Klima- og Miljø dep: Forskrift om endring i forskrift om begrensnig av forurensning

- **Nytt kapittel 23A i forurensningsforskriften: Utforming og drift av idrettsbaner der det brukes **plastholdig løst fyllmateriale****
 - **Tiltak for å hindre spredning, håndtere drensvann mm**
 - **Substitusjonsplikt – Hvor sterkt tolkes dette?**
 - Den ansvarlige for idrettsbaner der plastholdig løst fyllmateriale brukes, skal vurdere om det finnes alternativ som medfører mindre risiko for miljøforstyrrelse, herunder spredning av plastholdig løst fyllmateriale til omgivelsene. Den ansvarlige skal i så fall velge dette alternativet hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Miljødirektoratet: «Flere høringsinstanser har etterlyst et forbud mot gummigranulat ved norske idrettsbaner. Vi mener at vår anbefaling til forskrift gir et insentiv som kan bidra til at plastholdig løst fyllmateriale i realiteten fases ut over tid.» (Kilde: Oversendelsesbrev)

Fiber/Slitasje gir også mikroplast

- 0.5 – 5% tap/år
- Lavkvalitetsfiber
 - Polymer
 - UV-resistans
- Lav kvalitets søm
- Lav kvalitets matter

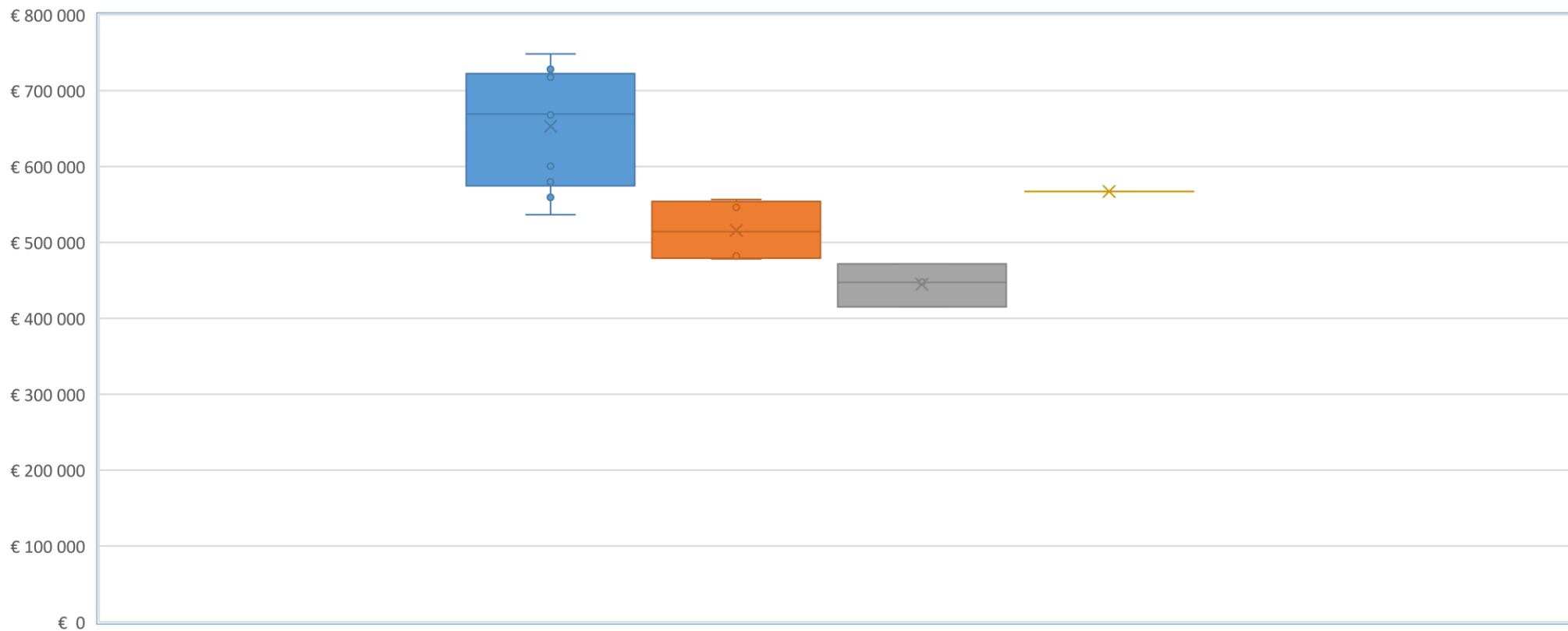
LCC– Total Cost of Ownership

Påstand: Innfyllsfrie alternativer er dyrere!

Total Cost of Ownership 10y LCC

Artificial infill Organic infill Sand Non-infill

Nasjonalt program for leverandørutvikling

Plan- og designkonkurranse:
sirkulære løsninger for håndtering av brukt kunstgress

«En pådriver og fasilitator for innovasjon og fremtidsrettede løsninger, med utgangspunkt i behov i offentlig sektor, som etterspørres i markedet gjennom innovative offentlige anskaffelser»

Innovative anskaffelser

Utviklingstrekk

- Avfallsmengden vil øke kraftig de neste 4-6 år
- Rehabiliteringsmarkedet i Norge vil øke vesentlig
- Må konkurrere om spillemidler og andre tilskudd til idretts- og aktivitetsanlegg. Etterslepet på spillemidlene er stort.
 - **Spillemidler som virkemiddel for å stimulere til miljøvennlige alternativer?**
- Forskrift om tiltak for å hindre spredning av granulat krever investeringer på 1-2 MNOK (2 mill. kr i eks Oslo, Bergen, Skedsmo)
 - Løses problemet med forurenset grunn ? (tungmetall, mikroplast)
 - Enkle billige løsninger har kort levetid
 - Hvor skal pengene hentes fra?

Hva vi vil arbeide videre med

- Bevegelsesvitenskap (PHD NTNU) «Sko – fot – underlag»
 - Barn, ungdom, menn/kvinner, breddeidrett
- Fiber: UV-resistans, materialkvalitet (Fiber gir også mikroplast)
 - Backing og fiber i samme materiale, enklere gjenvinning?
- PAD- «design»
- Investering vs driftskostnad (Livsløpskostnad - LCC)
- Utstyr for vedlikehold
- Fotballhaller – Inneklima (Bla. Test av fossilfrie traktorer - Holder de mål?)
- Avhending/gjenvinning – Lup
- Vurderer å søke på Green Deal utlysningen i EU

Status i Viken?

Viken – Fellesnemnda

I påvente av ny forskrift om kunstgressbaner og ..., videreføres de tidligere fylkenes politikk for bruk av spillemidler til kunstgressbaner. Politikken er gjeldende innenfor det tidligere fylkesgrensene. Fellesnemnda setter som mål at Viken fylkeskommune reduserer bruken av granulattypen SBR (gummi) og EPDM ned til et absolutt minimum.

Østfold fylkeskommune – Fylkestingsvedtak (Mest konkret av de tidligere FK)

«Østfold fylkeskommune setter seg som hovedmål å redusere bruken av granulattypene SBR (gummi) og EPDM ned til et absolutt minimum. Disse granulattypene fases ut, og søknader hvor det legges opp til bruk av SBR og EPDM imøtekommes som hovedregel ikke fra og med 2019.»

Fra Samarbeidsplattformen - Viken fylkeskommune

«Jobbe imot alle typer forurensning i Viken som ... Gummigranulat fra kunstgressbaner ...»

«Sammen med idretten, arbeide for at kunstgressbaner skal være fri for gummikuler, plast og kjemikalier som er skadelig for helse og miljø».

KG 2021

Takk for oppmerksomheten

Steinro@viken.no

<https://www.ntnu.no/siat/kunstgress2021>

www.godeidrettsanlegg.no

